

2023 GÜZ SEMİNER PROGRAMI

37
yıl BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

2023
GÜZ
SEMİNER
PROGRAMI

Vefa Cad. No: 41
34134 Fatih-İstanbul
Tel: 0 212 528 22 22 pbx
Faks: 0 212 513 32 20
E-posta: bilgi@bisav.org.tr

   bisavorgtr bisavorgtv

 Bilim ve Sanat Vakfı Podcast Kanalı

www.bisav.org.tr

Bilim ve Sanat Vakfı seminerlerinin 68. dönemi ile huzurlarınızdayız. 1988 yılından bu yana kesintisiz düzenlediğimiz seminerlerimiz devam ediyor.

Bilim ve Sanat Vakfı 2023 Güz Dönemi Seminerleri, Küresel Araştırmalar, Medeniyet Araştırmaları, Sanat Araştırmaları ve Türkiye Araştırmaları merkezlerimizin düzenlediği seminerlerden oluşuyor.

Küresel Araştırmalar Merkezi seminerleri uluslararası ilişkiler teorisi, çağdaş siyaset düşüncesi, modern ideolojiler, küresel ekonomi-politik ve jeopolitik alanındaki tartışmalara yer veriyor.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi seminerleri İslami ilimler, sosyal bilimler ve felsefeye yoğunlaşıyor. İslam tıbbı, Gazzâlî literatürü, fıkıh çalışmaları, tarih ile sosyoloji ilişkisi ve biyoloji felsefesi güz seminerlerinde ön plana çıkan konular.

Sanat Araştırmaları Merkezinin seminerlerinde edebiyat, mimari, sinema ve müzik gibi sanatın değişik veçhelerini yansıtan alanlara dair teorik sorgulamalar yapılıyor ve sanatın pratik yansımaları inceleniyor.

Türkiye Araştırmaları Merkezi seminerlerinde, geçmiş ile gelecek arasındaki dengenin ancak sıhhatli bir tarih anlayışı ile mümkün olacağı fikri doğrultusunda, Osmanlı'dan günümüze uzanan süreçte şekillenen siyasi ve sosyal tarihin kaynakları, tartışmaları ve bunların zihnî ve fikrî düzeydeki süreklilik ve kırılmaları konu ediliyor.

21 Ekim Cumartesi – 17 Kasım Cuma tarihleri arasında gerçekleştirilecek 2023 Güz seminerlerinin bir kısmı Vefa, Zeyrek ve Şakir Kocabaş salonlarında yüz yüze, diğerleri ise çevrimiçi takip edilebilecek şekilde planlandı. Çevrimiçi yapılacağı belirtilen seminerler kayıt

yaptıran katılımcılara bağlantı gönderilmesi suretiyle gerçekleştirilecektir.

Seminer kayıtları **9 Ekim Pazartesi – 19 Ekim Perşembe** tarihleri arasında **www.bisav.org.tr** üzerinden alınacaktır.

Faydalı ve verimli geçmesi dileğiyle
Bilim ve Sanat Vakfı

BİLİM VE SANAT VAKFI

2023 GÜZ DÖNEMİ

SEMİNERLERİ LİSTESİ

Seminer Adı

Seminer Veren

GİRİŞ SEMİNERLERİ

Küresel Araştırmalar Merkezi

7

1 Uluslararası İlişkiler Teorisi

İsmail Yaylacı

4x1

Türkiye Araştırmaları Merkezi

8

1 Modern Türkiye'nin Oluşumu 1

Gökhan Çetinsaya

4x1

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

9

1 Çağdaş Siyasal Düşünce

Muhammed A. Ağcan

4x1

2 Dünya Siyasetinde Çin

Kadir Temiz

4x1

3 Türkiye İslamcılığı

Ertuğrul Zengin

4x1

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

12

1 Biyoloji Felsefesi:

Çağdaş Tartışmalar

Esra Kartal Soysal

4x1

2 Çağdaş Dünyada Fıkıh

Eyyüp Said Kaya

4x1

3 Gazzâlî Problemi: Literatür
Üzerinden Bir Değerlendirme

Abdullah Özkan

4x1

4 İslam Tıbbına Giriş

Mustakim Arıcı

4x2

5 Tarihe Sosyolojiden Bakmak

Nurullah Ardıç

4x1

Sanat Araştırmaları Merkezi

17

1 Animasyon Sineması

Koray Sevindi

4x1

2 Birkaç Sahne ve Birkaç Tahlil

Hasanali Yıldırım

4x1

3 Klasik Türk Müziği

Hüseyin Kıyak

4x1

4 Mimarlık Tarihi

Ömer Faruk Güneç

4x1

Türkiye Araştırmaları Merkezi

21

1 Amerikan Düşünce ve
Kurumlarının Cumhuriyet
Türkiye'sine Etkileri

Ali Erken

4x1

2 Dijital Beşeri Bilimler ve
Yapay Zeka

Fatma Aladağ

4x1

3 Evliya Çelebi'yi Niçin Okumalıyız?

Kahraman Şakul

4x1

Yunus Uğur

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

25

- 1 20. ve 21. Yüzyıl Ortadoğu'su
- 2 Pierre Bourdieu Okuma Grubu

Z. Tuba Kor
Alim Arlı

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

27

- 1 İbn Sînâ Çalışma Grubu
- 2 Şehir ve Mekân Araştırmaları

M. Cüneyt Kaya
Havva Yılmaz

Sanat Araştırmaları Merkezi

29

- 1 1990 Sonrası Türk Sineması
- 2 Romanlarla Tarih Okumaları

Tuba Deniz
Rahime Demir

Türkiye Araştırmaları Merkezi

31

- 1 Osmanlıca Çalışmaları:
Dil ve Kaynaklar
- 2 Tartışmayı Tartmak:
Mehmet Akif Biyografileri

Serhat Aslaner
Zehra Dilek
Zeki Dursun

ATÖLYELER

Sanat Araştırmaları Merkezi

33

- 1 Aruz Ölçüsü
- 2 Film Bahane
- 3 Hayal Perdesi Film Atölyesi
(2023-24)
- 4 Sanatçı ve Gölgesi

Kadir Turgut
Hasanali Yıldırım
Murat Pay
Hasanali Yıldırım
Ayşe Yılmaz

Türkiye Araştırmaları Merkezi

36

- 1 II. Abdülhamit Dönemi Atölyesi
- 2 Osmanlı Siyaset Düşüncesi
Metinleri Neşir Atölyesi
- 3 Sözlü Tarih Atölyesi

Gökhan Çetinsaya
Özgür Kavak
Arzu Güldöşüren

SEMİNER HOCALARI

39

2023 GÜZ DÖNEMİ SEMİNER PROGRAMI

GİRİŞ SEMİNERLERİ

Küresel Araştırmalar Merkezi

ULUSLARARASI İLİŞKİLER TEORİSİ

İsmail Yaylacı

Uluslararası ilişkilere şekil ve yön veren temel aktörler, süreçler ve yapılar nelerdir? Mevcut küresel düzendeki çatışma ve işbirliği dinamiklerini, güç ilişkilerini ve hiyerarşik yapılanmaları, çıkar ve ahlak gerilimlerini, içleme ve dışlama pratiklerini nasıl açıklayabilir, anlayabilir ve anlamlandırabiliriz? Bu seminer dizisi uluslararası ilişkiler alanının bu ezeli sorularını bu alanda geliştirilmiş temel teorik yaklaşımlar çerçevesinde tartışmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda her seminer uluslararası ilişkiler alanını açıklamak ve anlamak üzere geliştirilmiş teorik gelenekleri o geleneğin temel ortak özellikleri ve kendi iç farklılıklarını vurgulayarak ele alacaktır. Dört haftalık bu programda ilk seminer, teorinin anlamını ve işlevini tartıştıktan sonra uluslararası ilişkilerin anadamar yaklaşımı olan realist geleneği, ikinci seminer liberalizmi, üçüncü seminer İngiliz Okulu ve sosyal inşacı yaklaşımları, dördüncü ve son seminer de Marksist düşünceden mülhem gelişen eleştirel teorileri ele alacak ve tartışacaktır. Son seminer teorilerin geliştirdikleri kavramsal açıklama çerçeveleri, yaslandıkları temeller ve ürettikleri normatif sonuçlar çerçevesinde mukayeseli bir analiz ve müzakereyle nihayete erecektir.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
12.30-13.30 Vefa Salonu

GİRİŞ SEMİNERLERİ
Türkiye Araştırmaları Merkezi

MODERN TÜRKİYE'NİN OLUŞUMU 1

Gökhan Çetinsaya

Bu seminer, 19. yüzyılın sonundan Cumhuriyetin ilanına kadar olan dönemde modern Türkiye'nin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel kökenlerini ve süreçlerini anlamaya çalışacaktır. Dünyadaki gelişmeler bağlamında Osmanlı modernleşmesinin bütün boyutları ele alınacak, Tanzimat ve Meşrutiyet tecrübeleri üzerinden Cumhuriyet tecrübesine uzanan yol değerlendirilecektir. Modern Türkiye'yi şekillendiren dinamiklerin ve faktörlerin tartışıldığı bu seminerde, Osmanlı Türkiye'si ile Cumhuriyet Türkiye'si arasındaki süreklilikler ve kopuşlar ortaya konulacaktır.

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

ÇAĞDAŞ SİYASAL DÜŞÜNCE

Muhammed A. Ağcan

Bu seminer, çağdaş dönem siyaset düşüncesine genel bir giriş niteliğindedir. Çağdaş siyaset teorinin başlıca tema, kavram ve sorunları içinden seçilmiş başlıkları konu edilecektir. Bu seçilmiş tema ve sorunsallar aracılığıyla siyaset teorisinin belli başlı tartışmaları, farklı yaklaşımları, güncel eleştiri ve yorumlarını genel hatlarıyla tanıtacaktır. Bu şekilde siyaset teorisinin güncel/ mevcut durumunun genel bir haritası çıkarılacak ve bu kavramsal-analitik kimliğin nasıl bir siyasal düşünüş ve siyasal fikrine işaret ettiği anlaşılmaya çalışılacaktır. Seminer, bu tartışmaları siyasal düşüncenin, tarihi-toplumsal ve siyasal yapıdaki somut-pratik dönüşüm, sorun ve gerilimlerle ne tür bir bağlantı içinde olduğuna özellikle dikkat kesilerek yürütecektir. Seminerin amacı, siyasal düşünüş ile çağdaş siyasal gerçeklik arasındaki ilişkiye dair bir bakış açısı kazandırmak ve böylece katılımcıların siyasal yaşamımızın eleştirel bir kavrayışını oluşturma çabalarına destek olmaktır. Seminer, çağdaş siyaset teorisindeki güncel tartışma ve sorunları genel hatlarıyla tanıtarak başlayacak, sonrasında adalet, demokrasi, iktidar, özgürlük, kimlik/farklılık, çoğulculuk, çokkültürlülük, tanınma, müzakere, cumhuriyet, cemaat, gelenek, erdem, postsekülerizm, postkolonyal eleştiri vb. konuları içeren belirli başlıkları tartışacaktır.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
13.45-14.45 Şakir Kocabaş Salonu

DÜNYA SİYASETİNDE ÇİN

Kadir Temiz

Bu seminerin amacı Çin Halk Cumhuriyeti'nin (Çin) güncel uluslararası ilişkilerini ve dış politikasını anlamaya çalışmaktır. Çin'in yükseliş ve düşüş tartışmalarının aynı anda gündeme geldiği günümüzde bu tartışmaların güncel dünya siyaseti ve ekonomisine yansımaları ile Türkiye'nin de içinde bulunduğu Çin'e uzak ve yakın coğrafyalardaki etkilerine yönelik tartışmalar devam ediyor. Bu seminerde Çin'in dünya siyasetindeki konumu toplam dört haftada sekiz kavram ve mesele üzerinden tartışılacaktır. İlk hafta Çin'de toplum, siyaset ve ekonomi üzerinden "iç politika" ve "dış politika" ilişkisi tartışılacaktır. İkinci hafta Çin'in uluslararası ilişkileri ve dış politikası "rekabet", "çatışma" ve "işbirliği" gibi kavramlar üzerinden ele alınacaktır. Seminerin üçüncü haftasında günümüz uluslararası ilişkilerini ciddi bir şekilde etkileyen büyük güçler tartışmasını "savaş" ve "barış" kavramları ile inceledikten sonra son haftada Çin'in küresel güney söylemi ile çerçevlendirdiği uzak coğrafyalarla ilişkileri "sert güç" ve "yumuşak güç" kavramları üzerinden tartışılacaktır.

TÜRKİYE İSLAMCILIĞI

Ertuğrul Zengin

Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç, İsmet Özel ve Ahmet Davutoğlu'nun kurucu metinleri üzerinden Türkiye İslamcılığının entelektüel ve ideolojik silsile ve derinliğini oluşturma çabası olacak bu seminerde ilgili yazar ve düşünürlerin temel metinleri tartışmaya açılacaktır. Söz konusu yazarların düşüncelerinin içeriği sadece tarihsel bir birikim sağlamanın ötesinde ileri ideolojik arayışlara kaynaklık etmesi için güncel olarak değerlendirilecektir.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
15.00-16.00 Vefa Salonu

BİYOLOJİ FELSEFESİ: ÇAĞDAŞ TARTIŞMALAR

Esra Kartal Soysal

Bu seminerde "Darvinci evrim" ile başlayan, "modern sentez" (genetik) ile zirvesine ulaşan, son otuz yıldır "genişletilmiş evrimsel sentez" (epigenetik) ile yenilenen çağdaş biyolojinin felsefi içerimleri incelenecektir. *Şey* metafiziğine dayalı, determinist ve indirgemeci karakterli paradigma, *süreç* metafiziğinin kabullerine doğru dönüşmektedir. Çağdaş biyolojide halen devam eden bu paradigma dönüşümüne, insan-sonrası tartışmalar da katkıda bulunur. Seminerde canlılığın merkezi meselelerinden üreme dosyası özelinde teknoloji-etik ilişkisi ve transhümanizmin çelişkileri tartışılacak ve nihai olarak tüm bu dönüşümün ekonomi-politik zeminle iç içe olan insan doğası anlayışlarına etkileri üzerinde durulacaktır.

Seminer için planlanan başlıklar şu şekildedir:

- Modern ve Genişletilmiş Sentez
- Üreme ve Teknoloji-Etik İlişkisi
- Transhümanizm
- Yenilenen İnsan Doğası

ÇAĞDAŞ DÜNYADA FIKIH

Eyyüp Said Kaya

Fıkıh ilminin modernleşme sürecinden günümüze kadar serencamı hakkında bir panorama sunmayı hedefleyen seminer, 19. yüzyılın kanunlaştırma çalışmalarından günümüzdeki YouTube fetvalarına kadar fıkıh alanının boyutlarını, dönüm noktalarını ve toplumsal tezahürlerini kısaca işleyecektir. Ana hatlarıyla kronolojik akışın takip edileceği seminerde, her oturum için belirli temalar öne çıkarılacak ve bu temalar üzerinden fıkıhın dönüşümü tartışılacaktır.

Seminer öncelikle fıkıhın sosyal bilimler, ahlak ve hukukla irtibatına temastan sonra Osmanlı dünyasındaki ve diğer coğrafyalardaki hukuki kurumlaşmalar üzerinde duracak ve Türkiye'nin tek parti yönetiminde yaşadığı yıllarda İslam dünyasının geri kalan bölgelerinde kazanılan mesafeye dikkat çekecektir. Akabinde II. Dünya Savaşı sonrası yeni ulus devletler içinde fıkıhın tanınan hayat alanlarını, Batılı akademyada gelişen ilgiyi, fıkıhın; İslamcılık söylemlerinde yerini, yeni alt disiplinlerinin 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren ortaya çıkışını, Türkiye yüksek öğretiminde gelişen varlığını ele alacak, 21. yüzyıla girerken fetvanın değişen yapısını, sivil fetva otoritelerinin artan etkisini ve çevrim içi dünyanın ivmesiyle kazandığı yeni boyutları kısaca işleyecektir.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
15.00-16.00 Zeyrek Salonu

GAZZÂLÎ PROBLEMİ: LİTERATÜR ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME

Abdullah Özkan

Bu seminerde İslam düşünce tarihinin en önemli isimlerinden biri olan Gazzâlî'nin literatürde ne şekilde ele alındığı üzerinde durulacak ve bu literatürün yöntemsel tutarlılık bakımından bir değerlendirilmesi yapılacaktır. İslam dünyasında felsefe dendiğinde onun en yetkin düşmanıymış gibi karşımıza çıkan Gazzâlî hakkındaki bu yaygın kanaat, Gairdner'in *Mişkat*'ten hareketle bir anlamda kavramsallaştırdığı Gazzâlî Problemi ifadesiyle yeni yöne doğru evrilmiştir. Buna göre Gazzâlî her ne kadar felsefe düşmanı olarak anlaşılmasına neden olacak açıklamalar yapmış ve eserler vermişse de aslında o felsefeyi, özellikle de İbn Sînâ felsefesini, eserlerinde yoğun olarak kullanmış ve bu kullanımı okurlarına pek hissettirmemeye çalışmıştır. Gairdner'i takip eden süreçte modern literatür adeta Gazzâlî'nin felsefeyi, özellikle de İbn Sînâ felsefesini, kendi sistemini oluştururken çok yaygın bir şekilde kullandığını göstermek üzere inşa edilmiş gibi görünmektedir. Seminerde öncelikle bu literatür kronolojik bir şekilde tanıtılacaktır. Sonrasında İslam düşüncesi araştırmalarının başlangıcında felsefenin en büyük düşmanı olarak karşımıza çıkan Gazzâlî'nin sonraki dönemlerde adeta bir İslam filozofu haline gelişinin nedenleri üzerinde durulacaktır.

İSLAM TİBBINA GİRİŞ

Mustakim Arıcı

İslam tıp geleneği; İslam öncesi kültürler ve tıp mirası, nebevi tıp ve fethedilen coğrafyaların halk tıpları sayacaklarına oturduğu için karmaşık bir olgu.

Bu seminerde bu tıp geleneğine ön ad olan İslam'ın neye tekabül ettiği, İslam tıbbının hangi miraslardan neleri alımladığı, Yunan tıbbının Arapçaya çeviri süreci, ortaya çıkan literatür ve daha çok bu çizgide İslam döneminde yazılan eserler ile bu eserlerdeki temel problemler giriş düzeyinde ele alınacaktır.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
10.00-12.15 Vefa Salonu

TARİHE SOSYOLOJİDEN BAKMAK

Nurullah Ardıç

Tarihe sosyolojik açıdan bakmayı deneyeceğimiz bu seminerde önce tarih ve genel teori ilişkisi, yani tarihi ve toplumu anlarken kullanılan beş ana teorik çerçeve tartışılacak, ardından tarihsel sosyoloji geleneğinin üç önemli ismi üzerinden bu teorik bakış örneklendirilecektir. Bu çerçevede Shmuel Eisenstadt'ın "medeniyetler ve modernite" teorileri, Norbert Elias'ın "figürasyon teorisi" ve Michael Mann'in "toplumsal iktidar Teorisi" ele alınacaktır. Bu yaklaşımlar tartışılırken tarihin belli dönemleri veya ayrıntılarından ziyade tarihsel (ve güncel) süreçleri anlamaya yardımcı olacak modelleri ana hatlarıyla sunulacaktır.

Seminer için planlanan başlıklar şu şekildedir:

- Tarih ve Genel Teori
- Medeniyetler ve Modernite
- Figürasyon Teorisi
- Toplumsal İktidar Teorisi

ANİMASYON SİNEMASI

Koray Sevindi

Bu seminer, animasyon kavramına, türlerine ve yapım aşamalarına değinerek başlayacak, daha sonra animasyon sinemasında söz sahibi olan bazı ülke sinemaları üzerinden animasyon tarihini irdeleyecektir.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
12.30-13.30 Zeyrek Salonu

BİRKAÇ SAHNE VE BİRKAÇ TAHLİL

Hasanali Yıldırım

Hikâyeleri kendini biteviye tekrar ettikçe ruhun aşırı yıpranık kılcal damarlarına sızacak denli incelmış filmlerin sayısı da azaldı, zarafeti de.

Barındırdığı karakterlerin yaşadığı vakalar üzerinden bizi perdedeki sihirli aynaya bakmaya davet eden keyfiyet yüklü filmlerin nice sahnesinin arasından seçili birkaçı üzerinden bir filmin mahiyetine sarkma teşebbüsü... Bu seminerde deneyeceğimiz şey tam da bu. Yani doymak maksadıyla yemek yerine, bir filmin, gurmelere lââyık bir şekilde şöyle ucundan bir tadına bakıvermek. Malûm, bir obur karnını tıkabasa doldururken, bir şikemperverin ağzına sadece birkaç lokma atması kâfi. Gene de o birkaç lokmayla yemeğin şaşmaz tahlilini lââyınca tespit edebilecek de o.

Tadılacak Filmler:

- Sevmek Zamanı (Metin Erksan, 1965)
- Kış Uykusu (Nuri Bilge Ceylan, 2014)
- Selvi Boylum, Al Yazmalım (Atıf Yılmaz, 1977)
- Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak (Ahmet Uluçay, 2003)

KLASİK TÜRK MÜZİĞİ

Hüseyin Kıyak

Bu seminerde, tarihsel bağlamda klasik Türk müziği ele alınacak, 19. ve 20. yüzyılda İstanbul'daki müzik ortamı üzerinde durulacaktır. Elyazması ve matbu notalar, konser programları, güfte mecmuaları gibi belgeler incelenecek, gramofondan taş plaklar dinletilecek ve dinlenen eserler icra ve üslup bakımından analiz edilecektir. Seminerin amacı klasik Türk müziği hakkında bilgi vermek, belgeler üzerinden klasik Türk müziğinin tarihî seyrini incelemektir.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
11.15-12.15 Şakir Kocabaş Salonu

MİMARLIK TARİHİ

Ömer Faruk Günenç

Mimarlık üzerine bilgi üretmek, tarihsel farklılıklarını ve varoluş koşullarını iade etmek biçiminde kavranabilir. Metinde üretilen, yazının sınırlarında dolaşan, dilin kavram ve terim repertuarıyla ilintili, yazarın o andaki konumuna, arzularına ve dünyayı kavrayış biçimine bağlantılı mimarlık üretimleri, tarihyazımsal alanla ilişkili olmalıdır. Mekân üretmenin hem vücuda geldiği andaki eyleyicinin ilişkilendiği maddi teknoloji evreniyle hem bireyin zihin dünyasıyla dolaysız bir biçimde bağlantılı olduğu söylenebilir. Söz konusu mesele üç boyutlu düzlem olunca, vücuda gelen mekânların inşa olmaya başladığı andan itibaren dönüştüğü, deforme olduğu, yeniden yapılandığı ve böylece tarihsel varoluşun dayanılmaz sancısıyla yaşadığı belirtilebilir. O halde hangi biçimlerde üç boyutlu mimarlıklar hiç değişmezlik yanılmasıyla bilgi nesnesi kılınır, iki kapak arasına alınır, dönemeleştirmenin içinde var kılınır ve üretildiği zamanı yansıttığına dair temsil işlevi yüklenir? Başka bir soruyla üç boyutlu mimarlıklar hangi biçimlerde tarihselleştirilebilir, tıpkı metinde üretilen mimarlıklar gibi? Tam da bu noktada mimarlık üzerine düşünmenin ve/ya mimarlık üretmenin, birbirinden farklı doğalara sahip eylem biçimlerinin gerilimli ve kavgalı ilişkisine temas etmek olduğu ileri sürülebilir. Özetle söylemek gerekirse, dört haftalık bu seminer dizisinin amacı, mimarlığa ilişkin bilgi üretiminin birbirinden farklı doğalarını tartışmaya açmaktır. Haftalık seminerler şu sıralı başlıklardan oluşuyor:

- Mimarlık ve Tarihyazımı
- Mimarlık ve Tarihsellik
- Mimarlık ve İnsani Yardım
- Mimarlık ve Kavramlar

AMERİKAN DÜŞÜNCE VE KURUMLARININ CUMHURİYET TÜRKİYE'SİNE ETKİLERİ

Ali Erken

Seminer; 1923-1980 arası dönemde Türkiye'deki eğitim kurumları, iktisadi hayat, düşünce dünyası ve siyasi yaşam üzerindeki Amerikan etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Dört hafta boyunca kişi ve kuruluşlar üzerinden Türkiye'deki kurumsal kültürün ve düşünce hayatının gelişimi ele alınacak, bu süreçte Amerikan sivil toplum, iş dünyası ve kamu kurumlarının hangi araçları kullandığı tartışılacaktır.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
15.00-16.00 Şakir Kocabaş Salonu

DİJİTAL BEŞERİ BİLİMLER VE YAPAY ZEKA

Fatma Aladağ

Dijital teknolojilerin hayatın her alanına nüfuz etmesiyle birlikte, beşeri bilimler alanı da bu süreçten şüphesiz etkilenmiş ve özellikle dijital tarih gibi yeni akademik alanlar ortaya çıkmıştır. Beşeri bilimler aynı zamanda yapay zeka alanındaki gelişmeleri de gündemine almıştır. Bu akademik seminer, dijital beşeri bilimler ve yapay zeka alanlarındaki önemli kavramları ele alarak, bu iki alanın gelişimlerini, temalarını ve araştırma yöntemlerinde oynadıkları kritik rolü vurgulamayı amaçlamaktadır. Seminer aynı zamanda bu iki önemli alanın birbirini nasıl zenginleştirdiğini tartışmayı ve gelecekteki potansiyel etkileşimlerini tartışmak için bir bakış açısı sunmayı hedeflemektedir.

EVLIYA ÇELEBİ'Yİ NİÇİN OKUMALIYIZ?

Kahraman Şakul | Yunus Uğur

Bu seminerde bir çelebi ve gazi olarak Evliya Çelebi'nin ve *Seyahatnâme*'nin askeri tarihçilik, şehir tarihçiliği ve günlük hayat tarihi açısından taşıdığı öneme işaret edilecektir. Bu bağlamda seminerin ilk iki haftasında Kahraman Şakul, Evliya Çelebi'nin bir gazi olarak portresini çizecek ve katıldığı savaşlara dair anlatımlarını analiz edecektir. Seminerin son iki oturumunda ise Yunus Uğur tarafından Evliya Çelebi'nin ve *Seyahatnâme*'nin şehir ve günlük hayat tarihçiliği açısından ifade ettiği anlam üzerinde durulacaktır.

21, 28 Ekim, 4, 11 Kasım Cumartesi
16.15-17.15 Vefa Salonu

OKUMA GRUPLARI VE ATÖLYELER

Okuma grupları ve atölyelerin katılım şartları araştırma merkezleri tarafından belirlenmekte olup www.bisav.org.tr üzerinden ilan edilmektedir. Önceki dönemlerde başlayan ve halihazırda devam eden okuma grupları ve atölyelerin içerikleri ilerleyen sayfalarda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için ilgili araştırma merkezleriyle irtibat kurabilirsiniz.

Küresel Araştırmalar Merkezi

kam@bisav.org.tr

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

mam@bisav.org.tr

Sanat Araştırmaları Merkezi

sam@bisav.org.tr

Türkiye Araştırmaları Merkezi

tam@bisav.org.tr

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

20. ve 21. YÜZYIL ORTADOĞU'SU

Zahide Tuba Kor

13 hafta sürecek bu okuma grubunda Birinci Dünya Savaşı'ndan günümüze Ortadoğu'nun yüzyıllık siyasî tarihi, jeopolitiği, iktisadî yapısı, ordu ve güvenlik yapılanması, toplumsal dinamikleri, dinî ve fikrî akımları ve temel yapısal problemleri ele alınacaktır. Böylelikle günümüz Ortadoğu'sunda yaşanan problemlerin tarihî, siyasî, iktisadî, toplumsal ve fikrî arka planına ışık tutulması hedeflenmektedir.

PIERRE BOURDIEU OKUMALARI

Alim Arlı

Bu okuma grubunun amacı Bourdieu üzerine temel bilgi sahibi olan katılımcılarla birlikte yapılan Bourdieu seçkisindeki metinleri yakın okuma yoluyla tanımak ve anlamaktır. Metinler epistemolojik konum, yöntemsel tercihler, veri deseni, teorik tutum, ana argümanlar gibi özellikleri bakımından incelenecektir. On beş oturum olarak gerçekleşecek okuma gurubunda aşağıdaki metinler müzakere edilecektir.

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

Birinci Kısım: (Epistemolojik ve Metodolojik Temeller)

- *The Craft of Sociology: Epistemological Preliminaries* (J. C. Passeron ve J. C. Chamboredon ile birlikte)
- *Düşünümsel Sosyolojiye Davet* (Loic J. D. Wacquant ile birlikte)
- *Akademik Aklın Eleştirisi: Pascalca Düşünme Çabaları*
- *Science of Science and Reflexivity*

İkinci Kısım: (İlişkisel Sosyoloji Uygulama Örnekleri)

- *Sanat Sevdası: Avrupa Sanat Müzeleri ve Ziyaretçi Kitleleri* (Alain Darbel ve Dominique Schnapper ile birlikte)
- *Ayrım: Beğeni Yargısının Toplumsal Eleştirisi*
- *Homo Academicus*
- *Dünyanın Sefaleti* (Kolektif)

Üçüncü Kısım: (Cezayir Etnografileri)

- *Bir Pratik Teori Taslağı: Kabiliye Üzerine Üç Etnoloji Çalışması*
- *Algerian Sketches*

İBN SİNÂ ÇALIŞMA GRUBU

M. Cüneyt Kaya

İslam felsefesi araştırmacıları açısından, felsefenin İslam dünyasındaki tarihini İbn Sînâ'yı merkeze alarak okuyup değerlendirmenin gerekliliği, uzunca sayılabilecek bir süreden bu yana müsellemler bir kabuldür. Büyük oranda Batılı literatürde temelleri atılıp geliştiren bu yaklaşımın bir yansıması olarak Türkiye özetinde 2000'lerin başında İbn Sînâ'nın temel eserlerinin tercüme edilmeye başlanması, eř-Şeyhu'r-reîs'e yönelik ilgiyi artırmış ve felsefesinin çeşitli yönlerini aydınlatan çalışmaların yapılmasına imkân hazırlamıştır. Bu sayede İbn Sînâ, İslam felsefesi öğrencileri ve araştırmacıları için bir "mihver" haline gelmiş olsa da çoğunlukla bir süre uğranılan bir durak olmanın ötesine geçememiş ve İbn Sînâ'ya yönelik ilgi, şimdiye kadar istikrarlı bir İbn Sînâ uzmanlığına dönüşememiştir. Dolayısıyla, İbn Sînâ'nın hayatına, dönemine, çağdaşlarına, külliyatına, öğretilerine, doğrudan ve dolaylı etkilerine odaklanan, İbn Sînâ hakkındaki klasik literatüre hâkim, modern ve ağdaş literatürü takip edip bu literatürün ulaştığı sonuçları tartışan bir akademik gündemin eksikliğinden pekâlâ söz edilebilir. Bir "İbn Sînâ alışma Grubu" oluşturma fikrinin arkasında da İbn Sînâ'yla ilgili uzun soluklu ve istikrarlı bir araştırma gündemine ön ayak olma hedefi bulunmaktadır.

ŞEHİR VE MEKÂN ARAŞTIRMALARI

Havva Yılmaz

Sosyal ve beşeri bilimlerde g¼ncel Şehir ve mekân alıőmaları Simmel'in Şehir ve k¼lt¼r¼zerine değerlendirmelerinden, Mumford'un Şehir tarihi incelemelerine, Benjamin'in "flan¼r¼ne, Harvey'in "zaman-mekân s¼kışması"na, Lefebvre'in "soyut mekân"ına, Massey'in "g¼ geometrisi"ne, Soja'nın "¼¼nc¼ mekân"ına kadar uzanır. 19. y¼zyıl sonundan bu yana pek çok tarihsel ve kavramsal uğrağı ziyaret eden Şehir ve mekân çalışmaları, bug¼n sosyal ve beşeri bilimlerde kuőatıcı bir saha haline gelmiőtir. T¼rkiye'de de, h¼lihazırda, Şehir ve mekân araőtirmaları literat¼r¼ oldukça g¼cl¼d¼r. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e değin değişen Őehirler, mekân algısındaki farklılaőma, mimari yenilikler, evin ve ev içi d¼zenin deęiőimi vb. pek çok konu sosyal ve beşeri bilimlerin konusu olmuştur. Yine sanatın farklı dallarında ¼retilen pek çok eser Őehrin ve mekânın d¼n¼ő¼m¼n¼ ele alan, g¼ndermelerde bulunan ¼rnekler sergilemiőtir.

Bu alıőma grubu, mekân çalıőmalarıyla ilgilenen araőtirmacıların, araőtirma tecr¼belerini birbirleriyle paylaőacakları ve mekân ¼zerine birlikte d¼ő¼necekleri ortak bir zemin oluőturmayı hedeflemektedir. Katılımcıların teorik metinlerle vaka ¼rneklerini bir arada değerlendireceği çalışma grubunda, alanda araőtirma y¼r¼tenlerin saha deneyimlerini paylaőması, literat¼r¼n farklı kollarının birlikte keőtfedilmesi planlanmaktadır.

Tarih, sosyoloji, edebiyat, mimari gibi sosyal ve beşeri bilim dallarının yanı sıra, sinema, müzik ve görsel sanatlar gibi sanatın farklı sahalarında da mekânın izlerinin aranacağı çalışma grubunda katılımcıların aktif performans sergilemeleri beklenmektedir.

1990 SONRASI TÜRK SİNEMASI

Tuba Deniz

Sinema, tıpkı diğer sanatlar gibi modern düşüncedeki hareketliliklerden her zaman etkilenmiştir. II. Dünya Savaşı'nın ardından yaşanan modern düşüncedeki zihni kırılma ve neticesindeki fikri hareketlilik, sonrasında üretilecek sanat eserlerinin biçimsel ve içerik tercihlerine yansıyacak ve dünya sineması gibi Türk sineması da bu güçlü tesirin etkisi altında kalacaktır.

"1990 Sonrası Türk Sineması" okumalarında Nuri Bilge Ceylan, Zeki Demirkubuz, Reha Erdem, Derviş Zaim gibi öne çıkan yönetmenlerin filmografileri incelenecek, sadece sinema kaynakları değil felsefi metinler de bu filmleri değerlendirme sürecinde referans alınacaktır. Okuma grubu, çağdaş felsefenin sinema ve Türk sineması üzerindeki etkisinin izlerini sürecektir.

ROMANLARLA TARİH OKUMALARI

Rahime Demir

Roman sanatının gelişimi içerisinde alt bir tür olarak tarihi roman oldukça yeni sayılabilir. Ancak destandan postmoderne uzanan kurgunun/anlatının genel kapsamı dikkate alındığında romanın anlatı zamanı, tarihle kurgunun kesiştiği bir noktada durur.

"Romanlar Üzerinden Tarih Okumaları", konusu itibariyle esasta bir tarihi devri ve şahsiyeti ele alan bu türden romanların kronolojik bir devir seyri içerisinde okunmasını ve yorumlanmasını esas alan bir okuma grubudur. Firavunlar çağından 20. yüzyıla uzanan uzunca bir dönem kapsayan içerikleriyle romanlar farklı coğrafyalardan ve tarihi devirlerden romanların ele alınacağı okuma grubunda eserlerin, edebi açıdan incelenmesinin yanı sıra yazıldığı dönemin, ele aldığı tarihi devirlerin siyasi ve toplumsal incelemesi de yapılmaktadır.

OSMANLICA ÇALIŞMALARI: DİL VE KAYNAKLAR

Koordinatör:

Serhat Aslaner | Zehra Dilek

Türkiye tarihinin en önemli birincil kaynakları arasında yer alan yazma ve matbu Osmanlıca kaynakların genç araştırmacılar tarafından okunup anlaşılabilmesini amaçlayan bu çalıőmada katılımcılar için Osmanlıca ve Paleografya olmak üzere iki kademede seminerler açılmakta, matbu ve el yazısı metinler ile Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nden belgeler okunmaktadır.

TARTIşMAYI TARTMAK: MEHMET AKİF BİYOĞRAFİLERİ

Zeki Dursun

Türk edebiyatının Cumhuriyet dönemi, gerek bireysel gerekse toplumsal olarak hem hesaplaşma hem de hesap verme dönemidir. II. Meşrutiyet döneminden itibaren farklı ideolojilere mensup şair ve yazarlara sahip olan Türk edebiyatı içinde tartışmalı pek çok konu olmuştur. Bu tartışmalı konulardan biri de Mehmet Akif'tir. Mehmet Akif, Osmanlı bakiyesi bir şair ve yazar olarak ulus-devlet paradigmasıyla yetişen farklı ideolojilere sahip şair ve yazarlar tarafından yorumlanmıştır. 1964-2012 tarihleri arasında yazılan Mehmet Akif biyografilerini anlamak aynı zamanda Türk düşüncesinin de neredeyse elli yıllık değişimine şahit olmaktır. Bu bağlamda biyografinin imkânları dâhilinde kendi/öznel Mehmet Akif'lerini anlatan/yazan kimi şair, kimi yazar, kimi de akademisyen kimliklerin okumaları farklı farklı pek çok pencere sunmaktadır.

On iki oturum olarak planlanan bu okuma grubunda aşağıdaki eserler çeşitli temalar etrafında değerlendirilecektir.

Kerim Sadi, *Bir İslam Reformatörü/Mehmet Akif*

Sezai Karakoç, *Mehmet Akif*

Nurettin Topçu, *Mehmet Akif*

Ahmet Kabaklı, *Mehmet Akif*

Zeki Sarıhan, *Mehmet Akif*

Metin Önal Mengüşoğlu, *Müstesnâ Şair/Mehmed Akif*

Kazım Yetiş, *Bir Mustarip/Mehmet Akif Ersoy*

ARUZ ÖLÇÜSÜ

Kadir Turgut

Divan edebiyatı, klasik edebiyat ya da eski edebiyat gibi kavramlarla anılan, belli form ve ölçü kalıplarıyla yazılan manzum eserlerin düzgün okunabilmesi/anlaşılabilmesi için gerekli en önemli altyapı bilgilerinden biri de vezin bilgisidir. Türk edebiyatının klasik dönemi içinse bu vezin aruz ölçüsüdür.

Aruz ölçüsü Arap şiirinde ortaya çıktıktan sonra 8. yüzyılda belli bir olgunluğa ve disipline ulaşmıştır. Bundan sonra bu ölçü İslam kültürü aracılığıyla yayılmış, Farsça ve Türkçe başta olmak üzere birçok dilde yazılan şiirlerde kullanılır olmuştur. Ancak genel yapısı itibarıyla hemen hemen hiç değişikliğe uğramamış, yalnızca aynı düzen ve kurallar içerisinde bazı yeni kalıplar türetilmiştir. Ayrıca bu kalıplar içerisinde daha akıcı bulunanlar daha çok tutulmuş, bazıları daha az kullanılır olmuştur.

Kadir Turgut'un koordinatörlüğünde yürütülecek atölyede klasik edebiyatın bu manzum eserlerinin düzgün okunabilmesi/anlaşılabilmesi için kulağa hitap eden aruz vezni bilgisi/becerisi edinilmesi amaçlanmaktadır. Atölyede her hafta belli ölçülerde seçilmiş şiirlerin yeterince tekrarlanmasıyla kulakta ölçü sesinin ve ritminin yerleşmesi sağlanacaktır. Şiirlerdeki ölçü, ahenk yanında beyitlerdeki söz yapısı ve vurgu için de önem taşımaktadır. Bu nedenle şiirin ölçüsünü göz önünde bulundurmak daha iyi anlamaya da katkı sağlayacaktır.

FİLM BAHANE

Hasanali Yıldırım

Sanatın hayata aynalık etme devri bitti. Artık hayat, sanatın aynası.

Bir tek güzellerin ve kendini öyle sananların aynaya bakabildiği zamanımızda, bir filmin anlam dünyasına ayna tutmak, aslında kendimize bir de böyle bakmayı denemek değil mi?

Destan, mesnevi ve roman... İnsanı anlamanın ve becerilebildiğinde anlatmanın, böylelikle dönüştürmeye davetin, dönemin ruhuna göre evrilmiş yordamları. Günümüz insanı meramını en çok sinema üzerinden anlatmayı tercih ediyor. Meramını, yani kendini; anlatmayı ve elbet anlamayı da.

Her film bir çığlık. Ne ki çoğu çığlık taklit. Zamanımızda her şeye sahtesi musallat. Ve her şeyin sahtesi makbul. Yazık ki.

Bir filmi de anlamak gerek. Görmek yetmez.

Herkes bakabilir ama pek azımız görür. Görenlerin arasında gösterebilenler daha da seyrek.

Seyretmek, kendini aynada görmek demek ise aynanın insanı ters gösterdiğini de hesaba katmak demek.

Bir filmi bahane ederek insanın anlam arayışını deneyimlemeye ne dersiniz? Aynaya bakmaya yani. Ayna hangisi ama? Sanat mı, yoksa hayat mı?

HAYAL PERDESİ FİLM ATÖLYESİ (2023-2024)

Murat Pay

Atölyenin amacı filmleri ve film yapımını teorik ve pratik düzlemde anlamaya çalışmaktır. Programda yer alan filmler her hafta belirlenen saatte seyredilir. Katılımcılar tarafından önceden okunması gereken metinler film gösteriminin ardından mütalaa edilir. Daha sonra seyredilen filmler münazara yoluyla değerlendirilir, farklı teorik meseleler eşliğinde tartışılır.

SANATÇI VE GÖLGESİ

Hasanali Yıldırım | Ayşe Yılmaz

Herhangi bir sahada ikbâlin yolu değişti: O sahada kâfi miktarda müktesebat biriktirmek yerine birilerini tanımak veya birilerini tanıyan birini tanımak; asıl geçer akçe. Bütün bir cemiyetin en mühim derdi, ikbâl kapılarının anahtarlarını taşıyanlara yakın durmak. Hakiki manâda kimse kimseyi tanımak istemiyor aslında. Ayaküstü 'tanışmak' varken tanımak kimin umurunda? Hâlbuki tanışmak, iki insanın birbirini yakinen ve karşılıklı tanınması. Gerçekte hangimiz buna müsaade etmedeyiz ki! Bir tek karakterler kaldı geriye; hakikileri, artık işe yaramayan deniz feneri muamelesi görse de. Ekserisi birbirinin tıpkısının aynısı birer kukladan öteye gidemese de, herbir şeyin çekirdeğini gene de sadece

insanda arayabiliriz; kendine mahsus bir mizaç edinmiş insanda: sanatkârda.

Gene de birilerini tanıma gayretini terketmiş değiliz. Nasibimizde varsa tanışıyoruz hatta. Hem gerçek hayatta yaşanabilmekte bu tanışmalar, hem de iştigalimize göre farklı sahalardaki çoktan tarihe mâlolmuş şahısları tanıyoruz. Veya tanıdığımızı varsayıyoruz. Kimileyin içi boş bir zandan ibaret bu tanımlılık, kimileyin de o kişiyi en yakınındakilerden çok daha isabetli tespitlerle teşhis edip kıymetlendirebiliyoruz.

Bu etkinlikte tanınan veya yeterince tanınmayan kimi isimleri öznel bir tanıma gayretine teşebbüs edilecek.

II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ ATÖLYESİ

Gökhan Çetinsaya

II. Abdülhamit dönemi (1878-1909) hakkındaki okuma grubunun öncelikli amacı döneme dair birincil ve ikincil kaynakları ve seçme metinleri değerlendirmek ve ardından başta iç ve dış politika olmak üzere bu dönemi her açıdan (kişiler, kurumlar, politikalar vs.) tartışmaya çalışmaktır. Atölye, nihai olarak dönem ve döneme ilişkin tartışmaları değerlendiren müşterek bir etkinlik yapmayı hedeflemektedir.

OSMANLI SİYASET DÜŞÜNÇESİ METİNLERİ NEŞİR ATÖLYESİ

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Özgür Kavak

Bu atölye günümüzde gittikçe artan bir ilgiye mazhar olan Osmanlı siyaset düşüncesi metinlerinin yayına hazırlanmasını hedeflemektedir. Şimdiye kadar yayınlanmayan yahut nitelikli bir neşri bulunmayan metinler, müellif/mütercimine, bağlamına ve siyaset düşüncesi açısından tahliline dair kapsamlı bir giriş-inceleme yazısıyla birlikte farklı yazma nüshalarının da dikkate alınması suretiyle yayına hazırlanacaktır. Atölye ilk aşamada daha ziyade Osmanlı siyaset düşüncesinin kurucu unsurlarından olan tercümelere odaklanacaktır. Tercüme metinlerin orijinal metinlerle ilişkisi de dikkate alınacak ve bunlar mukayeseli bir içerik analiziyle yayınlanacaktır.

Yayınlanacak metinlerin seçiminde büyük oranda şu kriterler dikkate alınacaktır:

- Günümüze eksiksiz olarak ulaşmış olması,
- Temin etmenin mümkün olması,
- Klasik siyaset düşüncesi birikimini temsil kabiliyetinin yüksek olması,
- Farklı zamanlarda birden çok defa tercüme edilmiş olması.

ATÖLYELER

Türkiye Araştırmaları Merkezi

SÖZLÜ TARİH ATÖLYESİ

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Arzu Güldöşüren

Bu atölyede ilk olarak sözlü tarih ve hafıza ilişkisi araştırılacaktır. Hafıza konusu bireysel hafıza ile sosyal ve kolektif hafıza arasındaki ilişkiyi merkeze alarak incelenecektir. İkinci aşamada öncelikle sözlü tarih görüşmelerinin transkripsiyonu üzerinde durulacaktır. Ardından sözlü tarih görüşmelerinin analiz süreci, sözlü tanıklığın hem iyi hem de eleştirel kullanımına işaret eden örnekler üzerinden incelenecektir. Son aşamada sözlü tarih görüşmeleri ve arşivleme çalışmaları çerçevesinde dijital arşivcilik ve sözlü tarih ilişkisi üzerinde durulacak sözlü tarih görüşmelerinin sınıflandırılması ve saklanması meselesiyle ilgili değerlendirmeler yapılacaktır. Atölye sonunda belirli bir tema etrafında katılımcıların yaptığı sözlü tarih görüşmelerinden bir sempozyum düzenlenecektir.

SEMİNER HOCALARI

Abdullah Özkan

Abdullah Özkan, 2005 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Ardahan İmam Hatip Lisesi'nde iki yıla yakın öğretmen olarak çalıştı. 2007 yılında Türk Hükümeti bursuyla Amerika Birleşik Devletleri'ne gitti. Los Angeles California Üniversitesi'nde 2010 yılında yüksek lisansını, 2016 yılında ise doktorasını tamamladı. Türkiye'ye döndükten sonra dokuz ay Üsküdar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nde çalıştı. 2017 yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Felsefesi Bölümüne araştırma görevlisi olarak atandı. Hali hazırda Marmara Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Felsefe Bölümünde doktor öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Ali Erken

Lisans eğitimini sosyoloji, yüksek lisans ve doktora eğitimini tarih alanında tamamladı. Düşünsel ve kültürel etkileşimlerin 20. yüzyıl siyasi tarihi üzerine yansımaları hakkında çalışmalarını sürdürmektedir. Halen Marmara Üniversitesi'nde görev yapmaktadır.

Ertuğrul Zengin

2008 yılında Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun olan Ertuğrul Zengin, 2011 yılında aynı üniversitenin Modern Türkiye Tarihi Enstitüsü'nde yüksek lisansını tamamlamıştır. 2017 yılında Galatasaray Üniversitesi'nde "Akıncılar Hareketi" başlıklı doktora tezini savunan Zengin, halen Marmara Üniversitesi

SEMİNER HOCALARI

Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırma Enstitüsü'nde görev yapmaktadır. Zengin, Türkiye toplumsal ve ideolojik tarihi üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Esra Kartal Soysal

1980'de İstanbul'da doğdu. Hasan Polatkan Anadolu Li-

sesi (1998) sonrasında İstanbul Teknik Üniversitesi Kimya Bölümü'nden birincilikle mezun oldu (2003). Tezsiz yüksek lisans çalışmasını İstanbul Üniversitesi Kimya Alan Öğretmenliği bölümünde tamamladı (2007). TV5 televizyon ka-

nalında "Hayatın İçinden" programının yapımcılığı ve sunuculuğu, İsmail Özseçkin Vakfı'nda idari müdürlük, ASFA Eğitim Kurumları'nda lise kimya öğretmenliği, İstanbul Belediyesi Kültür A.Ş.'de "Edebiyat Düşündeki Perdeler" programının yapımcılığı ve sunuculuğu, Yeryüzü Doktorları Derneği'nde kurumsal iletişim yönetmenliği, Balkon Film ve Yayıncılık'ta ve Papersense Yayınları'nda editörlük yaptı. Doktorasını İstanbul Medeniyet Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden "Genetikten Epigenetiğe: 'İnsan Doğası' Kavramının Biyolojik İçerimleri" başlıklı teziyle aldı (2017). Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. *Yaşamın Müziği* (The Music of Life) kitabının Türkçe mütercimi, *Gen Ötesi-İnsan Sonrası* kitabının müellifidir. İlgi ve çalışma alanları arasında bilim felsefesi, biyoloji felsefesi, biyoteknoloji ve biyoetik araştırmaları önde gelmektedir. Çeşitli vakıf ve üniversitelerde "Biyoetik ve Çevre Felsefesi", "Çağdaş Biyoloji Felsefesine Giriş", "Biyoloji Felsefesi Bağlamında İnsan Doğası" başlıklı dersler vermektedir. Bahçeşehir Üniversitesi Türk Müziği Topluluğu koristlerindedir. Evli ve iki çocuk annesidir.

Eyyüp Said Kaya

Marmara İlahiyat Fakültesi'nde lisans ve yüksek lisansını tamamladıktan (1995) sonra, İngiltere ve ABD'de hukuk felsefesi üzerine araştırmalar yaptı. "Mezheplerin Teşekkülünden Sonra Fıkhi İstidlal" başlığını taşıyan doktora tezini tamamlamasının (2001) ardından, Harvard Hukuk Fakültesi'nde doktora sonrası çalışmalarını sürdürdü (2001-2002). Çeşitli araştırma projeleri çerçevesinde Mısır (1996) ve Ürdün'de (2005-2006) bulundu. Bursiyer olarak intisap ettiği İslam Araştırmaları Merkezi'nde (İSAM) araştırmacı ve idareci olarak çalıştı (1997-2011). İstanbul Şehir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nin kuruluş çalışmalarına katıldı (2011-2012). Bilim ve Sanat Vakfı'nda İslami ilimlere dair çeşitli seminer, atölye çalışmaları ve okuma grupları düzenledi. Fıkıh usulü, mezheb, tecdid hareketleri, Hanefi fıkıh tarihi, sosyal teori, bilgi sosyolojisi ve bilimkurgu ilgi alanları arasındadır.

Fatma Aladağ

1985 yılında Konya'da doğdu. Lisans derecesini İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümü'nde, yüksek lisans derecesini ise aynı üniversitenin tarih programında "Cities and Administrative Divisions of the Ottoman Empire in the Early 16th Century: A Case Study for the Application of Digital History to Ottoman Studies" başlıklı tezi ile aldı. Freie Universität Berlin ve Oxford Üniversitesi'nde staj ve asistanlık yaptı. "Osmanlı Şehirlerini Haritalamak: Sosyo-Mekânsal Benzerlikler ve Özgünlükler (1520-1540)" başlıklı TÜBİTAK projesinde ve "Lübnan'da Osmanlı Kültürel Mirası" adlı projede dijital haritalama, veritabanı tasarımı

SEMİNER HOCALARI

ve araştırma asistanı olarak görev aldı. Çalışma alanları dijital beşeri bilimler, dijital tarih ve Osmanlı şehir tarihidir. Dijital beşeri bilimler ve Osmanlı çalışmaları hakkında makalesi bulunmaktadır. Leipzig Üniversitesi'nde sürdürdüğü doktora çalışması dijital şehir tarihi kapsamında 19.yüzyıl İstanbul'unun mekânsal analizine odaklanmaktadır. Digital Ottoman Studies platformunun kurucusudur ve koordinatörlüğünü yürütmektedir.

Gökhan Çetinsaya

1964 İstanbul doğumlu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu (1985). Doktora derecesini İngiltere'de Manchester Üniversitesi Ortadoğu Çalışmaları Bölümü'nden aldı (1994). Uluslararası İlişkiler alanında doçent oldu (1999). 2005'te Profesör olan Çetinsaya, 2008 Ekim'inde İstanbul Şehir Üniversitesi Rektörlüğü'ne atandı.

Hasanali Yıldırım

İlk, orta ve yükseköğrenimini İstanbul'da tamamladı. Şiir ve hikâyelerini; edebiyat, sinema ve farklı sanat dallarıyla ilgili yazılarını çeşitli dergi ve gazetelerde yayımladı. Kimi film ve reklam ajanslarına sanat danışmanlığı yaptı. Günlük bir gazetede sinema sayfası hazırladı. Aynı gazetede bir dönem editörlük yaptı. İlk hikâye kitabı *Ne ki Ababeth* adıyla Birun Yayınları'ndan çıktı. Hasanali Yıldırım evli ve üç çocuk babasıdır.

Hüseyin Kıyak

Marmara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olup yüksek lisansını aynı üniversitenin Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nde tamamladı. Müzik öğrenimine Denizli Belediye Konservatuvarı'nda başladı. Serap Mutlu Akbulut yönetimindeki TRT İstanbul Radyosu Türk Sanat Müziği Gençlik Korosu'na girdi. İstanbul Belediye Konservatuvarı İcra Heyeti'nin çalışmalarına katıldı. Varujan Zilciyan'la Hamparsum notası, Miltiadis Pappas'la ise Bizans notası çalıştı. Birçok müzik kitabının editörlüğünü yaptı. Müzikoloji konusunda çeşitli akademik yayınları yanında, hazırladığı *Yüz Yıllık Mehtinlerle Tanburi Cemil Bey 2017; Mızrabı, Yayı ve Kalemiyle Mesud Cemil* ise 2018 yılında Kubbealtı Neşriyat tarafından yayımlandı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2015'te Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Korosu'nda ses sanatçısı olarak görev yapmaya başladı. İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'ndaki doktora öğrenimine devam eden Kıyak, aynı üniversitede öğretim görevlisi ve TRT İstanbul Radyosu'nda program yapımcısı olarak çalışmaktadır.

İsmail Yaylacı

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ile Sosyoloji bölümlerinde lisansını (2005), aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisansını tamamladı. (2007). Minnesota Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde "Performative ve Socialization in World Politics: Islamism, Secularism and Democracy in

SEMİNER HOCALARI

Turkey and Egypt" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı (2014). Ardından İstanbul Şehir Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyeliği yaptı. Halen Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nde öğretim üyesidir. *Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* ve *International Journal of Middle East Studies* dergilerinde makale ve değerlendirmeleri yayımlanan Yaylacı; eleştirel uluslararası ilişkiler teorisi, uluslararası normlar ve kurumlar, karşılaştırmalı siyaset, karşılaştırmalı siyaset teorisi, İslam siyaset düşüncesi, post-kolonyal teori, demokratik teori, demokratikleşme, İslamcılık ve sekülerizm alanlarında çalışıyor.

Kadir Temiz

2006 yılında Beykent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. 2010 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü Siyaset Çalışmaları yüksek lisans programından "Konfüçyanizm ve Alternatif Haklar Teorisi" başlıklı tezi ile yüksek lisans derecesi aldı. 2017 yılında Boğaziçi Üniversitesi Atatürk Enstitüsü'nden "The Rise of China and the Middle East: Chinese Foreign Policy Towards Iran, Israel and Turkey, 2001- 2011. (Çin'in Yükselişi ve Ortadoğu: Çin'in İran, İsrail ve Türkiye'ye Yönelik Dış Politikası, 2001-2011)" başlıklı tezi ile doktora derecesi aldı. Çin Hükümet Bursu kapsamında Çin Halk Cumhuriyeti Peking Üniversitesi Uluslararası Çalışmalar Enstitüsü ve Şanghay Yabancı Diller Üniversitesi'nin Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde araştırmacı olarak bulundu. 2018 ve 2020 yılları arasında İstanbul Şehir Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde çalıştı. 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde George Washington Üniversitesi, The Elliott School of International Affairs'te Fulbright doktora

sonrası araştırmacısı olarak bulundu. Boęazięi Üniversitesi Asya alışmaları Merkezi'nde araştırmalarına devam eden Temiz, halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakóltesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Kahraman şakul

Lisans ve yüksek lisansını Boğaziği Üniversitesi Tarih Bölümü'nde tamamladı. 1798 Osmanlı-Rus ittifakı ve Adriyatik'te Osmanlı-Rus deniz harekâtını çalıştığı doktora tezini 2009 yılında Georgetown Üniversitesi'nde tamamladı.

Osmanlı askeri tarihi, Osmanlı teknoloji tarihi, Osmanlı siyasi kólürü konularında yayınları bulunan şakul, 2010-2021 arasında İstanbul şehir Üniversitesi Tarih Bölümü, 2022'de Halen Necmettin Erbakan Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Siyaset Bilimi Bölümü kadrosunda yer aldı. Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyesidir.

Koray Sevindi

İTÜ'de mühendislik eğitimi aldıktan sonra çeşitli sinema filmi, kısa film, belgesel ve reklamlarda yönetmen yardımcısı olarak çalıştı. Daha sonra ABD'de New York Film Academy'de yönetmenlik üzerine eğitim aldı. Marmara Üniversitesi'nde

Sinema alanında yüksek lisansını ve doktorasını tamamladı. Yaptığı kısa film, belgesel ve animasyonlarla 20'den fazla ödöl kazandı ve 100'den fazla film festivalinde yer aldı. Pek çok kuruluşta sinema üzerine seminerler ve dersler verdi. Halen İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Muhammed A. Ağcan

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Yüksek lisansını Sussex Üniversitesi Sosyal ve Siyasal Düşünce programında; doktorasını Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamladı. Lisansüstü tezlerinde G. W. Hegel, I. Kant ve Eleştirel Teoride öznellik, siyasal topluluk, kozmopolitizm ve ahlak-siyaset ilişkisi çalıştı. TÜBA'nın bütünleşik doktora burs programı çerçevesinde Aberdeen Üniversitesi Siyaset ile Sussex Üniversitesi Felsefe bölümlerinde misafir araştırmacı olarak bulundu. İlgi alanı, siyaset felsefesi ve uluslararası siyaset teorisi.

Mustakim Arıcı

1978'de İstanbul'da doğdu. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (2002). Yüksek lisansını "İbn Sînâ'nın Öğrencisi Behmenyâr b. Merzuban ve Felsefesi" başlıklı teziyle Marmara Üniversitesi'nde (2005), "Necmettin el-Kâtibî ve Metafizik Düşüncesi" başlıklı doktora çalışmasını da İstanbul Üniversitesi'nde tamamladı (2011). 2012-2020 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Felsefesi Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak çalıştı. 2017 yılında doçent, 2023 yılında profesör unvanını aldı. 2020 yılından itibaren İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Felsefesi Tarihi Anabilim Dalı'nda görev yapmaktadır.

Nurullah Ardiç

Boğaziçi Üniversitesi'nden lisans (1999) ve yüksek lisans (2001), Kaliforniya Üniversitesi – Los Angeles (UCLA) Sosyoloji Bölümü'nden yüksek lisans (2005) ve doktora (2009) derecelerini almıştır. Temel ilgi alanları Tarihsel Sosyoloji, İslam ve Siyaset, Osmanlı-Türk Modernleşmesi, Sosyal Teori, Küreselleşme, Tarihsel-Mukayeseli Yöntem ve Söylem Analizi olan Ardiç'in *Islam and the Politics of Secularism* (Routledge, 2012) ve *Küyerel Dönüşümler: Küreselleşme, Zihniyet, Siyaset* (der.; Küre, 2012) isimli kitapları ve *Journal of Historical Sociology*, *Journal of Near Eastern Studies*, *Asian Journal of Social Science*, *Insight Turkey*, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* ve *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* gibi bilimsel dergilerde yayınlanmış çalışmaları vardır.

Ömer Faruk Günenç

2014'te "19. Yüzyıl Mardin Barınma Kültürü: 1837-1866" çalışmasıyla yüksek lisans, 2019'da "Osmanlı Mimarlık Dilinin Yeniden Üretimi: 1830'lardan 1930'lara Bir Kavramlar Tarihi Denemesi" başlıklı araştırmasıyla doktora derecesini aldı. 2011-2022 yılları arasında Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde görev yaptı. Güncel olarak Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde doktor öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Mimarlık tarihyazımı, kavramlar tarihi, İslam mimarisi, insani yardım ve mimarlık, Tanzimat sonrası Osmanlı-Türkiye mimarlık dünyası çalışma konuları arasında yer alıyor.

Yunus Uğur

1976 yılında Bursa'da doğdu. Lisans derecesini Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde, Yüksek Lisans derecesini ise aynı üniversitenin tarih programında "The Ottoman Court Records and the Making of 'Urban History', with Special Reference to Mudanya Sicils (1645-1800)" başlıklı tezi ile aldı. Aynı programdaki doktorasını "The Historical Interaction of the City with its Mahalles: Ottoman Edirne in the Late Seventeenth and Early Eighteenth Centuries" başlıklı tezi ile tamamladı. 2003-2004 yıllarında New York Binghamton Üniversitesi Tarih Bölümü'nde araştırmacı olarak bulunmuştur. Yoğunlaşma alanları şehir tarihyazımı, Osmanlı şehir tarihi, şehir topografyası, sosyal mekân ve mahalleleri kapsar. Tarihyazımı ve Tarih kaynakları (siciller) arasındaki bağlantı, Türkiye'de Osmanlı şehir tarihçiliğinin gelişimi ve 17-18. yüzyıl Osmanlı tarihyazımı konularını işleyen makaleleri ve kitap eleştirileri bulunmaktadır. 2003-2016 yılları arasında Bilim ve Sanat Vakfı Türkiye Araştırmaları Merkezi koordinatörlüğünü yürüten Uğur, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*'nin yayın yönetmeni olup derginin "Türk Şehir Tarihi" başlıklı özel sayısının da editörlüğünü yapmıştır. 2009-2020 tarihleri arasında İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümü kadrosunda yer almış ve halen Marmara Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

37
.yıl
**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

Vefa Cad. No. 41 34134 Fatih-İstanbul

Tel: 0 212 528 22 22 pbx

Fax: 0 212 513 32 20

E-posta: bilgi@bisav.org.tr

f t i bisavorgtr y bisavorgtv

Bilim ve Sanat Vakfı Podcast Kanalı

www.bisav.org.tr